

राज्य शासनाच्या “जीवन अमृत सेवा” या
योजनेत/उपक्रमात शासनमान्य खाजगी
रुग्णालयांनी सक्रीय सहभाग घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: रारसे २०१३/प्र.क्र.२२५/आरोग्य-५,
गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय आवार,
संकुल इमारत, १० मजला, मुंबई
तारीख: ६ जानेवारी, २०१४

वाचा :

- १) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: जीरुखा २०००/प्र.क्र.१०१/आ-३,
दि.२६.०९.२०००.
- २) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: वैखप्र २०१३/प्र.क्र.२९१/राकावि-२,
दि.११.१०.२०१३.
- ३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: रारसे २०१३/प्र.क्र.२२५/आ-५,
दि.३१.१०.२०१३.

शासन निर्णय :

राज्यातील शासकीय/खाजगी रुग्णालयात दाखल असलेल्या रुग्णास आवश्यक असणाऱ्या रक्तासाठी रुग्णाच्या नातेवाईकांस धावपळ करावी लागू नये, तसेच शासनाने निश्चित केलेल्या प्रक्रिया शुल्कावर सुरक्षित रक्त पुरवठा व्हावा, या दृष्टीकोनातून राज्य शासनामार्फत राज्य रक्त संक्रमण परिषदेच्या माध्यमातून “जीवन अमृत सेवा” (ब्लड ऑन कॉल) ही अभिनव योजना /उपक्रम मुंबईसह राज्यातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये कार्यान्वित करण्यास संदर्भ क्र. ३ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या योजनेच्या माध्यमातून टोल फ्री नं. १०४ वर कॉल केल्यानंतर जिल्हा सामान्य रुग्णालय तसेच वैद्यकीय महाविद्यालयांशी संलग्न रुग्णालयापासून मोटारसायकलवरून साधारणतः एक तासाच्या अंतरावरील रुग्णालये व नर्सिंग होम यांना कोल्डचेनद्वारे/शितसाखळीद्वारे, वाहतुकीसाठी संबंधित जिल्ह्यामध्ये नेमण्यात आलेल्या संस्थेकडून नियुक्त कर्मचाऱ्यामार्फत रक्त किंवा रक्त घटक यांचा पुरवठा करण्यात येणार आहे. आवश्यकतेनुसार सर्व जिल्ह्यांमध्ये तसेच मुंबईमध्ये रक्त साठवणूक केंद्रे उभारण्यात आली आहेत. रक्त पिशवीचे प्रक्रिया शुल्क प्रत्येकी रु. ४५०/- तसेच रक्त वाहतुकीसाठी अतिरिक्त खर्च १० किलोमीटरसाठी रु.५०/- आणि ११ ते ४० किलोमीटरसाठी रु.१००/- याप्रमाणे आकारण्यात येईल.

२. शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना वैद्यकीय उपचार करण्यास खाजगी रुग्णालयांना मान्यता देण्याकरीता मार्गदर्शक तत्वे संदर्भ क्र. १ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आली आहेत. सदर शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तत्वानुसार शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांनी केंद्र सरकार/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या/आखलेल्या कार्यक्रमात /मोहिमेत सक्रीय सहभाग घेणे बंधनकारक आहे. शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयाप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी, वेळोवेळी शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी उपरोक्त संदर्भ क्र.२ च्या शासन परिपत्रकान्वये प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

३. परिच्छेद २ मधील मार्गदर्शक तत्वे विचारात घेता, शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना वैद्यकीय उपचार करण्यास शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांनी तसेच राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेत सहभागी सर्व खाजगी रुग्णालयांनी राज्य शासनामार्फत राज्य रक्त संक्रमण परिषदेच्या माध्यमातून राबविण्यात येत असलेल्या “जीवन अमृत सेवा” (ब्लड ऑन कॉल) या अभिनव योजनेत /उपक्रमात सक्रीय सहभाग घेणे बंधनकारक आहे. या सुविधेचा लाभ घेण्यासाठी सदर रुग्णालयांनी जिल्हा रक्तपेढीकडे नोंदणी करणे आवश्यक राहिल. या योजनेतर्गत रक्त अथवा रक्त घटकाच्या मागणीकरीता १०४ हा टोल फ्री क्रमांक देण्यात आलेला आहे. सदर रुग्णालयांनी “जीवन अमृत सेवा” (ब्लड ऑन कॉल) या अभिनव योजनेसंदर्भातील फलक रुग्णालयाच्या दर्शनी भागात लावावा. या सर्व रुग्णालयांनी संबंधित जिल्हा रक्त पेढीच्या संपर्कात रहावे. परिच्छेद १ मध्ये नमुद केल्यानुसार रक्त अथवा रक्त घटक याकरीता शासकीय दरानुसार फी आकारण्यात येईल.

४. राष्ट्रीय रक्त धोरण राज्यात सन २००२ पासून अवलंबिण्यात आले असून सदर धोरणानुसार गरजेच्या वेळी रुग्णास रक्त उपलब्ध करून देणे ही जबाबदारी संबंधित रुग्णालयाची आहे. त्यामुळे रुग्णांचे नातेवाईक अथवा मित्रमंडळी यांना रक्त शोधण्यासाठी तगादा लावणे अथवा रुग्णालयस्थित रक्तपेढीकडून बदली रक्तदाता उपलब्ध करून देण्यासाठी तगादा लावणे ही बाब राष्ट्रीय रक्त धोरणाचे उल्लंघन करणारी आहे. तसेच रक्ताची खरेदी-विक्री या बाबीवर देखील राष्ट्रीय रक्त धोरणानुसार प्रतिबंध घालण्यात आले आहेत. राष्ट्रीय रक्त धोरणानुसार निश्चित केलेले प्रक्रिया शुल्क आकारूनच रक्ताचा पुरवठा करणे अभिप्रेत आहे. त्यामुळे उपरोक्त शासनमान्य खाजगी रुग्णालयांनी तसेच शासकीय रुग्णालयांनी “जीवन अमृत सेवा” (ब्लड ऑन कॉल) या योजनेचा लाभ घेऊन राष्ट्रीय रक्त धोरणाचे पालन करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०१०६१३३२३१२९१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज्ञा. ल. सुळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. आयुक्त, राज्य कामगार विमा योजना, पंचदीप भवन, लोअर परेल, मुंबई.
२. अतिरिक्त आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
३. प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान, महाराष्ट्र, मुंबई.
४. प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, महाराष्ट्र, मुंबई.
५. संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, आरोग्य भवन, मुंबई.
६. संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद, रविंद्र अनेक्स, चर्चगेट, मुंबई.
७. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
८. सहायक संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद, रविंद्र अनेक्स, चर्चगेट, मुंबई.
९. मा. मंत्री / मा.राज्यमंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. उप सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. उप संचालक, आरोग्य सेवा, (सर्व आरोग्य मंडळे)
१२. जिल्हा शल्य चिकित्सक (सर्व)
१३. जिल्हा आरोग्य अधिकारी (सर्व),
१४. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
१५. संचालक, शासन मान्यता प्राप्त खाजगी रुग्णालये (सर्व) (शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना वैद्यकीय उपचार करण्यास शासन मान्यता दिलेली खाजगी रुग्णालये तसेच राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेत सहभागी खाजगी रुग्णालये.
१६. प्रधान सचिव (सार्वजनिक आरोग्य विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
१७. सचिव-२ (सार्वजनिक आरोग्य विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
१८. उप सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई (सर्व)
१९. अवर सचिव, राकावि-२, आरोग्य-६, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. निवडनस्ती (आरोग्य-५)